

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 17653

Tarih : 29.04.2026

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

"28 Nisan Gününün İş Cinayetlerinde Yaşamını Yitirenler İçin Anma ve Yas Günü İlan Edilmesi Hakkında Kanun Teklifi" gerekçesiyle birlikte ektedir.

Gereğini arz ederim

Cengiz Çiçek
İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI	
Tali Komisyon	Sağlık, Aile, Çalışma ve Sosyal İşler
Esas Komisyon	İçişleri
Tarih: 30-4-2026	Esas No: 2/3664

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LIGI
29 Nisan 2026
Numara:

T B M M KANUNLAR ve KARARLAR BŞK.LIGI
29 Nisan 2026
No: 1847868

GENEL GEREKÇE

28 Nisan 1914'te ilk defa "iş kazaları"nda ki işveren sorumluluğu hukuken Kanada'da tescil edildi. 1984'te Kanada Kamu Çalışanları Sendikası inisiyatifiyle 28 Nisan, önce sendika bazında yas günü olarak hayata geçirildi.1985'te Kanada Sendikalar Konfederasyonu 28 Nisan'ı tek taraflı olarak "Ulusal Yas Günü" ilan etti. 1985-1991 yılları arasında anma ve yas günü etkinlikleri düzenledi. 1991'de Kanada devleti 28 Nisan'ı resmi yas günü ilan etti.

1984'te Kanada Kamu Çalışanları Sendikası (CUPE) sendika bazında; 1985'te Kanada Sendikalar Konfederasyonu ülke bazında tek taraflı olarak 28 Nisan'ı ulusal yas günü ilan etti. Bu günü seçme nedenleri, 28 Nisan 1914'ün Kanada'da ilk defa patronların "iş kazaları"nı tazmin etmesine dair kapsamlı bir mevzuatın kabul edildiği, iş kazalarındaki patron sorumluluğunun hukuken tescil edildiği gün olması. 1970'te Amerikan Emek Federasyonu ve Endüstriyel Örgütler Kongresi (AFL-CIO), 28 Nisan'ı çalışırken hayatını kaybeden bütün işçiler için anma günü ilan etti. ABD Kongresi'nden kapsamlı bir İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Yasası geçirilince devlet işçi sağlığının bir kamu sorunu olduğunu sembolik de olsa kabul etmiş oldu. 1989'da ABD'de, 1991'de Kanada'da, 1992'de İngiltere'de resmi yas günü olarak tanınan 28 Nisan'ı, Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) 2001 yılında " Dünya İş Sağlığı ve Güvenliği Günü" ilan etmiş; 30'dan fazla ülkede 28 Nisan'ın "İş Cinayetlerinde Hayatını Kaybedenleri Anma ve Yas Günü" olarak kabul edilmiştir

2017 itibariyle ABD, Arjantin, Avustralya, Belçika, Bermuda, Birleşik Krallık / İngiltere, Brezilya, Cebelitarık, Danimarka, Dominik Cumhuriyeti, İspanya, Japonya, Kanada, Lüksemburg, Malawi, Moldova, Panama, Peru, Portekiz, Tayland, Tayvan, Ukrayna ve Zambiya'da resmî yas günü olarak kabul edildi. Bangladeş, Benin, Çek Cumhuriyeti, Filistin, Finlandiya, Macaristan, Malezya, Malta, Nepal, Romanya, Singapur ve Yeni Zelanda'da sendikalar bazında anma günü yapıyor, devletlerinin bugünü resmî yas günü ilan etmesi için kampanyalar düzenliyorlar.

31 Ocak 2008 tarihinde İstanbul Davutpaşa'da bir maytap atölyesinde meydana gelen ve çok sayıda işçinin hayatını kaybettiği patlamanın ardından ailelerin başlattığı adalet arayışına dayanan Adalet Arayan İşçi Aileleri, iş cinayetlerinde yakınlarını kaybeden ailelerin bir araya gelerek, hukuki mücadele yürütmek ve "İş Cinayetlerine Hayır" demek amacıyla örgütlenmeleriyle (Vicdan ve Adalet Nöbetleri ile) devam etmektedir. Adalet Arayan İşçi Aileleri, 28 Nisan'ın Türkiye'de de İş Cinayetlerinde Hayatını Kaybedenleri Anma ve Yas Günü ilan edilmesini talep ediyor. Adalet Arayan İşçi Aileleri, Davutpaşa, Soma, İliç, Dilovası, Marmara Park AVM ve daha birçok iş cinayetleri için adalet arayışlarını sürdürmektedir.

Türkiye’de daha fazla sermaye birikimi, daha fazla kâr için alınmayan önlemler sebebiyle işçiler her gün iş cinayetlerinde hayatını kaybetmektedir. Yetersiz denetim ve işverenlerin cezai sorumluluklarının olmayışı iş cinayetlerinde artışın en önemli kriterleri arasındadır. İşverenlerin etkin yaptırıma maruz kalmayışı işyerlerinde gereken önlemlerin alınmaması da iş cinayetlerinin yolunu açmış ve bu durum neredeyse kanıksanma noktasına gelmiştir. Yasaların giderek işveren lehine uygulanması ile işçilerin can kayıpları ciddi boyutlara varmıştır.

Yapılan araştırmalara göre, Türkiye iş cinayetlerinde yıllardır Avrupa ve dünyada en ön sıralarda yer almaktadır. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği (İSİG) Meclisi, Mart 2026 iş cinayetleri raporuna göre, 2026 Mart ayında en az 148 işçi hayatını kaybetti. 2026’nın ilk üç ayında iş cinayetleri sayısı 420’ye ulaştı. 2025 yılı iş cinayetleri raporuna göre de Türkiye’de 2025’te en az 2 bin 105 işçi çalışırken yaşamını yitirdi. Tablo “pandemi sonrasında en yüksek işçi ölümü” olarak kayda geçti. Yine İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği (İSİG) Meclisi verilerine göre, 2013 yılından bu yana en az 852 çocuk işçinin çalışırken hayatını kaybettiği kaydedildi. İSİG, raporunda çocuk işçiliğinin Türkiye’de ekonomik politikalar, eğitim sistemindeki dönüşüm ve sermayenin ucuz işgücü ihtiyacı doğrultusunda giderek yaygınlaştığını belirtti. Çocukların MESEM başta olmak üzere çeşitli uygulamalarla çalışma hayatına dahil edildiği ve bu sürecin “eğitim” adı altında meşrulaştırıldığı ifadeleri yer aldı.

Ekonomik maliyetler gerekçesiyle işveren veya işveren vekilleri iş güvenliğine yönelik mevzuatı angarya olarak görmekte ve işletme yetkililerinin büyük bir kısmı mevzuat uygulamasına direnç göstermektedir. Ayrıca yasal mevzuattaki boşluklar, iş sağlığı güvenliği uzmanlarının yetkiler bakımından güçsüz bırakılması, yaşanan bazı olumsuzluklarda sorumluluğun sadece iş güvenliği uzmanlarına yüklenmesi, iş cinayetlerinin ardındaki diğer sebepler olarak karşımıza çıkmaktadır.

Ekonomik krizin derinleştiği son yıllarda da iş cinayetlerinde de ciddi bir artış gözlenmektedir. İşçilerin yaşamları, ekonomik krizin etkileri azalsın diye feda edilmiştir.

Bu nedenle 28 Nisan Günü, iş cinayetlerinde yaşamını yitirenler için anma ve yas günü ilan edilerek bu hayati meseleye dair toplumsal farkındalık oluşturulmalıdır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1-) İş cinayetleri ülkenin en can alıcı sorunlarının başında gelmekteyse de bu cinayetleri durdurma noktasında bir gelişme kaydedilmemiştir. Bu kanun teklifi ile iş cinayetlerinin görünür kılınması, hayata etkileri ve çözüm önerilerinin hayata geçirilmesi sağlanmak istenmektedir. Alınmayan tedbirlerin ve uygulanmayan yaptırımların neden olduğu iş cinayetlerinin anılması ve mağdurların taleplerinin dinlenmesi amacı ile iş bu kanun teklifi düzenlenmiştir.

MADDE 2-) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3-) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

28 NİSAN GÜNÜNÜN İŞ CİNAYETLERİNDE YAŞAMINI YİTİRENLER İÇİN ANMA VE YAS GÜNÜ İLAN EDİLMESİ HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

MADDE 1-) Her yılın 28 Nisan Günü; "28 Nisan Günü'nün İş Cinayetlerinde Yaşamını Yitirenler İçin Anma ve Yas Günü"dür. Bu çerçevede 28 Nisan gününü içerisine alan hafta boyunca ilgili Bakanlıklar, Meslek Odaları, Sivil Toplum Kuruluşları ile yakınlarını iş cinayetlerinde yitirenlerin bir araya gelecekleri, iş cinayetlerinin yarattığı etkilere dönük anma ve farkındalık etkinlikleri düzenlenir. Bu etkinlikler çerçevesinde işçilerin maruz kaldıkları sorunlara, iş kazalarına, düşük ücretlere, çocuk işçilere, meslek hastalıklarının getirdiği mağduriyetlere ve iş cinayetlerinin durdurulmasına yönelik farkındalığın sağlanmasına ve artırılmasına dönük faaliyetler yürütülür.

MADDE 2-) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3-) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.